

FŐVÁROSI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

1052 Budapest Városház u. 9-11.
Telefon: 327-1644

A Fővárosi Választási Bizottság a

130/2019. (IX. 10.) FVB számú határozatával

a Magyar Szocialista Párt (a továbbiakban: Fellebbező) Budapest Főváros XIV. kerületi Helyi Választási Bizottság 75/2019. (IX. 6.) HVB számú határozata ellen benyújtott fellebbezés tárgyában 3 igen szavazattal 1 nem szavazat ellenében, a következő határozatot hozta:

A Fővárosi Választási Bizottság az elsőfokú határozatot helybenhagyja

A határozat ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, a meghozataltól számított három napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben, vagy elektronikus dokumentumként a Fővárosi Ítéltáblához címzett felülvizsgálati kérelmet nyújthat be a Fővárosi Választási Bizottságnál (1052 Budapest V. kerület, Városház u. 9-11., e-mail: FVB@budapest.hu) úgy, hogy az legkésőbb 2019. szeptember 13-án (péntek) 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

I n d o k o l á s

Budapest Főváros XIV. kerületi Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) a 75/2019. (IX. 6.) HVB számú határozatával Várnai Lászlót független polgármesterjelöltként nyilvántartásba vette. A HVB megállapította, hogy Várnai László független polgármesterjelölt a törvényben támasztott követelményeknek megfelel, rendelkezik a jelöléshez szükséges számú érvényes ajánlással, ezért a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. évi általános választásán független polgármesterjelöltként nyilvántartásba vette.

A döntés ellen a Fellebbező nyújtott be fellebbezést a törvényes határidőn belül a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 223. § (3) bekezdése alapján elsődlegesen jogszabálysértés, másodlagosan téves, okszerűtlen mérlegelés miatt.

A Fellebbező előadja, hogy a 2019. október 13-án esedékes helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. évi általános választásán jogerősen nyilvántartásba vett jelölő szervezet, mely Zuglóban is állít jelölteket, azaz Budapest Főváros XIV. Kerületét képező választókerület

tekintetében jelölő szervezetnek minősül, így az ügyben való érintettsége a Kvk.I.37.513/2019/2. számú határozat indokolásának [18] pontja alapján önmagában ezen tényből eredően megalapozott. Jogszabálysértésként a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjait, Ve. 43. § (4) bekezdését, a Ve. 123. § (4) bekezdését, és a 132-133. §-ait jelölte meg.

Ismerteti a HVB 2019. szeptember 4. napján kelt, 73/2019. (IX.4) számú határozatát, amelyben Várnai László polgármesterjelölt ajánlásgyűjtésével összefüggésben megállapította, hogy Várnai László és a Civilzugló Egyesület folytatólagosan megsértette a Ve. 2.§ (1) bekezdés a és c pontjában foglalt választás tisztaságának megóvása és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét, ezért a továbbiakban mindkettőt eltiltotta a további jogsértéstől és kötelezte a jogellenes állapot megszüntetésére.

A fenti határozat az indokolásában az alábbiakat rögzíti:

A Kifogástevő által megjelölt választási rendezvényeken a Civil Zugló Egyesület gyűjtötte az ajánlásokat képviselőjelöltjeinek. A rendezvényeken Várnai László részt vett és ajánlásokat gyűjtött. A Kifogástevő elmondása alapján az első kifogásban megjelölt időpontban arról nem tájékoztatta őt Várnai László, hogy független polgármesterjelöltként gyűjt aláírásokat és nem az egyesület (mint jelölő szervezet) polgármesterjelöltje. A jelöltként történő indulásnak közjogi előfeltétele az ajánlásgyűjtő ív, azonban az nem minősül kampányeszköznek, és nem változtat az egyes kampányeszközök használatának a megítélésén.

A HVB a fentiek alapján az egyesített ügyben a kifogásoknak részben helyt adott: a Várnai László által alkalmazott kampányeszköz és cselekmény a választók megtévesztésére alkalmas volt.

Ezt követően a HVB a jelen fellebbezéssel támadott 75/2019. (IX.6.) számú határozatával Várnai László polgármesterjelöltet nyilvántartásba vette, pedig a 73/2019.(IX.4) számú határozatát a Ve. 43. § (4) bekezdése alapján hivatalból ismerte.

A Ve. a 127. § -ában rögzíti, hogy az ajánlások ellenőrzése során mely esetekben kell érvényesnek tekinteni azokat, továbbá felsorolja azokat az eseteket, melyek alapján nem lehet az ajánlást érvénytelennek tekinteni.

A felsorolások nem tartalmazzák azokat az eseteket, melyek előfordulásakor az ajánlásokat az ellenőrzés során érvénytelennek kell tekinteni, azonban gyakran fordul elő, hogy a Ve. 208. §-a alapján alkalmazandó Büntető törvénykönyvben is szabályozott (Btk. 350. § (1) bekezdés a) pontja) szerinti esetekben jogellenesen gyűjtött ajánlásokat mégis szükséges érvényteleníteni.

A HVB a 73/2019. (IX.4) számú határozatával megállapította, hogy Várnai László polgármesterjelölt az ajánlásgyűjtések során megsértette a választás tisztaságának megóvása és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét, továbbá indokolásában rögzíti, hogy a Várnai László által alkalmazott kampányeszköz és cselekmény a választók megtévesztésére alkalmas volt. Az indokolás továbbá – a kifogások tartalmával egyező módon – hivatkozik a jogsértésekre többszámmal, mellyel a jogsértés folyamatosságát, és kiterjedtségét is hangsúlyozza. Ennek alapján tehát nem lehet megállapítani, hogy a jogellenes gyűjtés milyen számú ajánlást érinthet.

Fellebbező álláspontja szerint Irányadó eseti döntés a Fővárosi Ítéltábla gyakorlatából a Fővárosi Ítéltábla 15.Pk.50.030/2014/2. számú végzése, amelynek indokolásában rögzítette, hogy „A csatolt fényképfelvétel mint illusztráció azonban jogszabálysértő, a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjaiban foglalt alapelveket sérti, e körben a Fővárosi Ítéltábla a jogerős határozat jogi álláspontját osztja. A rendelkezésre álló fényképfelvételből nem állapítható

meg a polgármester-jelölt független státusza, az illusztráció FIDESZ-KDNP jelöltként tünteti fel.

A fényképfelvétel így megtévesztő, hiszen a kapcsolódó cikktől eltérő tartalmat hordoz. Ezért helyes volt a jogerős határozat jogi következtetése a megállapítás és a jogsértéstől eltiltás körében.”

Hangsúlyozni kívánja Fellebbező, hogy ahhoz joga van mindenkinek, hogy függetlenként feltüntesse azt, hogy ki/k támogatják, de abban az esetben, ha a támogatók már „elfedik” a független jelölés tényét, akkor az elvileg jogszerű cselekmény már jogellenes lesz és sérteni fogja a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét is.

A Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével kapcsolatban a Kúria több határozatában [Kvk.IV.37.359/2014/2.; Kvk.I.37.394/2014/2.] is megjegyzi, hogy arra a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 1:5. § alapján kialakult gyakorlat is irányadó, hiszen a joggal való visszaélés tilalma egy, az egész jogrendszerre hatást gyakorló alapelv.

A vonatkozó kommentár-irodalom szerint "joggal való visszaélésnek minősül az alanyi jog olyan gyakorlása, amely kifejezetten ellentétben áll az adott alanyi jog rendeltetésével. Joggal való visszaélés esetén az elvi kiindulása alapján jogos magatartás - az alanyi jog adott konkrét módon történő gyakorlása miatt - jogellenes magatartássá válik."

A Ve. alapelveinek – különös tekintettel a Ve. 2. § (1) bekezdésének a) és e) pontjai szerinti választás tisztaságának megóvása és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveire, illetve a választók megtévesztésére - sérelme olyan jogsértés, mely az így gyűjtött ajánlások érvényességére is kihat, Fellebbező álláspontja szerint a HVB-nek Várnai László polgármesterjelölt ajánlásait érvénytelennek kellett volna nyilvánítania, és az ajánlásgyűjtés megismétléséről rendelkeznie.

A Ve. 123. § (4) bekezdése ellenére („Érvénytelen az az ajánlás, amelyet az ajánlási szabályok megsértésével gyűjtöttek.”) sem a HVB, sem pedig a HVI nem vizsgálta meg, hogy a HVI által megállapított, jogellenesen gyűjtött ajánlások a Várnai László polgármesterjelölt által leadottak közül hány ajánlást érint, illetve a választópolgárokat megtévesztő jelölti magatartás – a kiterjedtségére és a folyamatosan fennálló voltára is tekintettel – milyen számú választót érint.

A Ve. 2. § (1) bekezdése ugyanis egyértelműen előírja, hogy a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni valamennyi, a törvényben meghatározott alapelvet. Ennek megfelelően ezen alapelveket az ajánlásgyűjtéskor és a jelöltek nyilvántartásba vételekor is maradéktalanul érvényre kell juttatni, a törvény előírásait azokkal összhangban kell alkalmazni.

Helytelenül hagyta tehát figyelmen kívül a HVB a jelölt nyilvántartásba vételére vonatkozó törvényi előírások vizsgálatakor a Ve. 2. § (1) bekezdésben felsorolt alapelveket, a törvényalkotó ugyanis a választási eljárás valamennyi szabályának alkalmazására felhívta azokat. Ennek oka, hogy a nyilvántartásba vétel szabályait rögzítő, alapvetően technikai szabályok nem hivatottak, és nem is alkalmasak azon élethelyzetek kezelésére, amikor egy jelölt a hiányos szabályozás miatt ezekkel visszaél, és jogellenes előnyhöz jut.

A HVB a fentiekben részletezett jogszabályok megsértésével vette nyilvántartásba Várnai László polgármesterjelöltet, holott a Ve. 133. § (2) bekezdése alapján „A választási bizottság visszautasítja a jelölő szervezet, a jelölt, illetve a lista nyilvántartásba vételét, ha bejelentése a törvényes feltételeknek nem felel meg.”

Téves mérlegelés megjelölése a Ve. 223. § (3) bekezdésének b) pontja alapján:

A HVB a fentiekben részletezettek szerint megállapította Várnai László polgármesterjelölt vonatkozásában a jogsértést az ajánlások gyűjtésével összefüggésben.

A HVB az általa meghozott döntése alapján - annak ellenére, hogy az elbírált kifogásokban rögzítettek, a csatolt melléletek és a saját, korábbi jogerős 73/2019.(IX.4) számú határozata szerint is kiterjedt és folyamatos a jogsértés – úgy tekintette, hogy a jogsértés súlyával ellentétben, az esetlegesen érvénytelen ajánlások száma nem olyan mértékű, mely a jelöltté váláshoz szükséges minimális számot megkérdőjelezné.

A Ve. 123. § (4) bekezdése ellenére („Érvénytelen az az ajánlás, amelyet az ajánlási szabályok megsértésével gyűjtöttek.”) sem a HVB, sem pedig a HVI még csak kísérletet sem tett arra vonatkozólag, hogy meghatározza a jogellenesen gyűjtött ajánlások számát, és ezt követően alkalmazza az érvénytelenség jogkövetkezményét.

Mindezek alapján tehát az állapítható meg – különös tekintettel arra, hogy a HVB a saját maga által hozott, jogellenességet megállapító jogerős határozat tartalmával, illetve az abból adódó érvénytelenségi jogkövetkezménnyel tisztában van - , hogy a HVB úgy mérlegelte a jogsértés ajánlások érvénytelenségére gyakorolt hatását, hogy az nincs olyan mértékű, amely alapján a nyilvántartásba vételt meg kellene tagadni.

A HVB a rendelkezésére álló adatok, tények és a saját, korábbi jogerős határozatának tartalmával ellentétesen, téves mérlegelés és jogszabálysértések eredményeképpen vette nyilvántartásba Várnai László polgármesterjelöltet.

A fentiek és a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja és a Ve. 132-133. §-a és a Ve. 123. § (4) bekezdése alapján Fellebbező kéri a Fővárosi Választási Bizottságot, hogy a HVB 75/2019. (IX.6.) számú határozatát változtassa meg, és Várnai László polgármesterjelölt nyilvántartásba vételét utasítsa vissza.

A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

A Ve. 43. § (1) bekezdése szerint a választási bizottság a rendelkezésére bocsátott bizonyítékok alapján tisztázta a döntéshozatalhoz szükséges tényállást.

A Ve. 224. § (2) bekezdése szerint a fellebbezést úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon megérkezzen a megtámadott határozatot hozó választási bizottsághoz.

A Ve. 231. § (4) bekezdése szerint a fellebbezés, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelem alapján a fellebbezés elbírálására jogosult választási bizottság, illetve a bíróság a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja.

Ugyanezen § (5) bekezdés szerint a választási bizottság, illetve a bíróság a megtámadott határozatot helybenhagyja vagy megváltoztatja.

Az ajánlásokra vonatkozó szabályokat a Ve. 122-123. §-ai tartalmazzák. A 123.§ (2) bekezdése tételesen felsorolja, hogy hol nem gyűjthető ajánlás, a 123. § (4) bekezdése pedig arról rendelkezik, hogy az az ajánlás érvénytelen, amelyet az ajánlási szabályok megsértésével

gyűjtöttek. A Ve. 123. § (4) bekezdésében meghatározott szankció szerkezetileg az ajánlásra vonatkozó, az (1)-(3) bekezdésben meghatározott szabályok megsértésére vonatkozik, a Ve. 2. §-ában meghatározott alapelvekre nem. A Fővárosi Választási Bizottság a rendelkezésére álló iratok áttanulmányozása alapján megállapította, hogy nincs adat azzal kapcsolatban, hogy Várnai László hány ajánlást gyűjtött jogellenesen, mert a gyűjtött ajánlások közül nem lehet meghatározni, hogy mely ajánlások tekinthetők érvénytelennek. A Fővárosi Választási Bizottság nem talált továbbá bizonyítékot az ajánlások gyűjtésére vonatkozó Ve. 123. § (2) bekezdésébe foglalt szabályok közvetlen megsértésére, így nem tartja indokoltnak, hogy Várnai László polgármesterjelölt nyilvántartásba vételét visszautasítsa.

Mindezek alapján a Fővárosi Választási Bizottság az elsőfokú határozatot a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontjának megfelelően helybenhagyta.

A határozat a Ve. 43. § (1) bekezdésén, a 231. § (4), (5) bekezdésén, 307/P. § (2) bekezdés c) pontján, a jogorvoslati lehetőségről szóló tájékoztatás a Ve. 222. §-án, a 223. §-án, a 224. §-án, 229. § (1) bekezdésén, az illetékekről szóló tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén és 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2019. szeptember 10.

Dr. Temesi István s.k.
Fővárosi Választási Bizottság
elnök